

AFHANDLINGER

 DOKTORS-
AVHANDLINGER

 DOKTORS-
AVHANDLINGAR

DOKTORSRITGERÖIR

 TOHTORIN-
VÄITÖKSET

Lika god djurhälsa hos ekologiska och konventionella mjölkkor

Ekologisk djurhållning ska främja djurhälsan, men det har också funnits farhågor att vissa regler den i ekologisk produktionen kan ha motsatt effekt. Nu visar Nils Fall från SLU att djurhälsan tycks vara i stort sett likvärdig i ekologiska och konventionella mjölkbesättningar.

Tanken med ekologisk mjölkproduktion är att en lägre mjölkavkastning i kombination med bättre levnadsbetingelser ger kor förutsättningar för ett friskare och längre liv. Samtidigt finns det inslag i den ekologiska djurhållningen som skulle kunna påverka djurhälsan negativt. Att djuren utfodras med en större andel grovfoder i förhållande till kraftfoder skulle t.ex. kunna leda till att korna inte får tillräckligt med energi när de mjölkar som mest. En annan farhåga är att de längre karenstiderna efter medicinering kan leda till en underlåtenhet att behandla sjuka djur.

Nils Fall har nu jämfört en rad mått på djurhälsa och fruktsamhet i ekologiska och konventionella mjölkbesättningar i Sverige, och i inget fall hittade han några skillnader av betydelse. Detta tyder på att djurhälsan hos ekologiska mjölkkor är lika bra som hos konventionella. De övergripande mått som användes på djurhålsoläget i besättningarna var juverhälsa, sammanlagd sjuklighet, fruktsamhet, livslängd samt ämnesomsättning.

Kor i ekologiska och konventionella besättningar behandlades alltså ungefär lika ofta för juverinflammationer, och juverhälsan var likvärdig också i övrigt. Inte heller fanns det några skillnader när det gäller andra veterinärbehandlingar. När det gäller fruktsamhet var det en lika stor andel av korna som blev dräktiga av den första inseminationen

efter kalvningen. Studien av kornas ämnesomsättning i perioden runt kalvning visade inga tecken på att kor i ekologiska besättningar oftare skulle drabbas av en negativ energibalans.

Avhandlingens fyra studier bygger på information från databaser och undersökningar av kor på olika mjölgårdar. Två av studierna baseras på information från en försöksgård i Öjebyn i Norrbotten, där det i tolv år drevs ekologisk och konventionell mjölkproduktion parallellt och de andra två baseras på en fältstudie av kor från 20 ekologiska och 20 konventionella gårdar i Uppland, Östergötland, Södermanland och Småland. ■

Kontakt: Nils.Fall@kv.slu.se

Foto: Iove Fall

Fall, N. 2009. Health and reproduction in organic and conventional swedish dairy cows. Doctoral diss. Dept. of Clinical Sciences, SLU. Acta Universitatis agriculturae Sueciae vol. 2009:36. <http://diss-epsilon.slu.se/archive/00002069/>

Foto: K. Ullöén